

MƯA VÀ LŨ DO BÃO SỐ 6 NĂM 1992 Ở NINH THUẬN VÀ BÌNH THUẬN

KS. PHẠM HÙNG SƠN

Đài KTTV liên tỉnh Ninh Thuận - Bình Thuận

Mặc dù không đổ bộ trực tiếp vào khu vực Ninh Thuận - Bình Thuận nhưng ảnh hưởng của bão số 6 đã gây ra mưa lũ làm thiệt hại đáng kể về người và của trên địa bàn hai tỉnh. Trong bài này trình bày tóm tắt tình hình khí tượng thủy văn, và công tác phục vụ của Đài KTTV liên tỉnh Ninh Thuận - Bình Thuận trong thời gian ảnh hưởng của bão số 6.

I - DIỄN BIẾN CỦA CƠN BÃO

Ngày 15-X-92, một vùng ATNĐ đã hình thành ở khu vực nam biển Đông. Vị trí trung tâm lúc 13h ở vào khoảng 11° vĩ Bắc 117° kinh đông, sức gió mạnh nhất vùng gần trung tâm đạt cấp 6-7, sau phát triển thành bão số 6. Hồi 13h 17-X-1992 bão số 6 ở khoảng $13,5^{\circ}$ vĩ bắc, $117,5^{\circ}$ - $118,5^{\circ}$ kinh đông, sức gió mạnh nhất vùng gần tâm đạt cấp 8 (60 - 75km/h). Bão số 6 diễn biến phức tạp và tồn tại lâu trên biển Đông, di chuyển chủ yếu theo hướng lệch tây, mỗi giờ đi được 5 - 10km. Trong quá trình di chuyển bão mạnh dần lên đến cấp 11 - 12; sau suy giảm còn cấp 9 - 10, di chuyển theo hướng tây tây nam và đổ bộ vào khu vực Tuy Hòa - Quy Nhơn trưa chiều ngày 23-X-92, tiếp tục suy yếu thành ATNĐ đi sâu vào vùng Tây Nguyên và tan thành vùng áp thấp.

Hai tỉnh Ninh Thuận - Bình Thuận chịu ảnh hưởng của rìa phía tây nam và phía nam hoàn lưu bão số 6.

II- TÌNH HÌNH MƯA, LŨ

Trong thời gian bão số 6 hoạt động trên biển Đông, trong khu vực hai tỉnh có mưa rải rác, song lượng mưa nhỏ. Sau khi bão đổ bộ vào Bình Định, diện mưa được mở rộng đều khắp, tập trung chủ yếu từ ngày 24 đến 26-X-92. Ở khu vực hai huyện Bắc Bình - Tuy Phong tỉnh Bình Thuận và khu vực tỉnh Ninh Thuận có mưa vừa đến mưa to, gây lũ lớn ở đây. Khu vực trung tâm ven biển phía nam và vùng núi tây nam tỉnh Bình Thuận chỉ đạt lượng mưa nhỏ.

Bảng lượng mưa từ ngày 24 - 26-X-92 (mm)

Địa điểm	Ngày			Tổng số (mm)
	24	25	26	
Hàm Tân	0,1	0,2	88,3	88,6
Tà Pao	16,0	27,6	3,0	46,6
Phan Thiết	2,4	1,7	4,9	9,0
Mương Mán	24,1	1,0	8,0	33,1
Sông Lũy	65,0	22,0	53,9	140,9
Phú Quý	-	0,9	83,9	84,8
Phan Rang	6,0	67,4	27,3	100,7
Tân Mỹ	34,0	38,0	31,0	103,0

Khu vực phía bắc tỉnh Bình Thuận và tỉnh Ninh Thuận đã xảy ra lũ lớn trên các triền sông: sông Lũy, sông Lòng Sông, sông Cái Phan Rang. Đợt lũ này có dạng lũ đơn, cường suất lên nhanh đột ngột. Đỉnh lũ đều đạt và vượt báo động III, làm ngập lụt thị xã Phan Rang - Tháp Chàm tỉnh Ninh Thuận và khu vực hai huyện Bắc Bình - Tuy Phong tỉnh Bình Thuận; đặc biệt ở xã Phước Thế huyện Tuy Phong lũ quét xảy ra đêm 24 ngày 25.

Theo tài liệu quan trắc được, trên sông Lũy (Bắc Bình): chân lũ lên 13h ngày 24 (250cm), đỉnh lũ: 643cm lúc 9h ngày 26 (xấp xỉ báo động III: 650cm). Cường suất lớn nhất: 46cm/h. Biên độ lũ: 393cm.

Trên sông Cái Phan Rang tại Tân Mỹ: chân lũ lên 13h ngày 21 (3573cm), đỉnh lũ xảy ra lúc 1h ngày 26: 3960cm (vượt báo động III: 110cm). Cường suất lớn nhất 124cm/h, biên độ lũ: 387cm. Đỉnh lũ xuất hiện tại Phan Rang (hạ lưu sông Cái) là 483cm lúc 7 và 8h ngày 26 (vượt báo động III: 33cm).

III - TÌNH HÌNH THIẾT HẠI DO MƯA LŨ

1. Tỉnh Bình Thuận: tổng giá trị thiệt hại: 11.053,2 triệu đồng, trong đó:

- Nông nghiệp: ước tính thiệt hại: 2,7625 tỷ đồng bao gồm 1065 ha lúa, 200ha bông vải, 150 ha cây ăn trái, 400 ha hoa màu.

- Hải sản: ước tính thiệt hại 7 tỷ đồng bao gồm 32 chiếc thuyền bị đắm hư hỏng 100%, 18 chiếc thuyền hư hỏng 50%.

- Dân sinh - kinh tế: ước tính thiệt hại 725 triệu đồng với 144 căn nhà bị cuốn trôi - hư hỏng 100% (có 3 nhà kiên cố): 710 triệu, 4 trâu bò và 100 con vịt bị cuốn trôi: 15 triệu. 9 người chết (trong đó mất tích 2 người)

- Giao thông: hư hỏng 1800m đường nội huyện, 2 cầu giao thông, 3km đường quốc lộ 1A, thiệt hại 450 triệu đồng.

- Thủy lợi 6 hạng mục công trình trị giá 115,7 triệu đồng

2. Tỉnh Ninh Thuận

- Nông nghiệp: 6000ha lúa mùa (46%) bị ngập, trong đó 1300ha lúa đang làm đòng và đang trổ, thiệt hại 80 - 100%, 1400ha lúa chín và đang chín, 3300ha lúa dưới 2 tháng. 106 tấn lúa mới gặt bị lên mọng, 600ha nhỏ bị ngập úng, trong đó 60ha bị trôi giạt thiệt hại 100%. Hoa màu ít thiệt hại. Trôi mất 10 gia súc, chết 5 con bò kéo xe, mất 6000 gà vịt (đa số vịt đàn).

2 trạm bơm bị ngập, máy hỏng phải sửa chữa. 85ha thuốc lá mới trồng bị hư 100%, 937ha thuốc lá giống bị hư 100%.

- Công trình thủy lợi: kênh mương vỡ nhiều đoạn (3000m), 1 xi phông bị hư 60%.

- Giao thông: các tuyến tỉnh lộ, giao thông nông thôn, đường liên xã bị ngập nặng, xói lở: 15km.

Quốc lộ 1A ngập tại km 1558 - 1560 sâu 0,5 - 0,8m tắc nghẽn giao thông 10 giờ, mặt đường xói lở. Quốc lộ 27 bị sạt ở đường đèo Ngoạn Mục, ngập 4 đoạn đường sắt: 1 cầu nhỏ bị hư, tàu thống nhất phải dừng từ 7 giờ đến 17 giờ ngày 26-X

- Dân sinh: 156,5ha địa tô bị nước tràn, vỡ đìa, thất thoát khoảng 20 tấn. Chìm 5 thuyền và trôi 2 chiếc. Gần 1000 căn nhà bị ngập, trong đó có 100 nhà bị sập, tài sản nhân dân các xóm ven sông thiệt hại nhiều.

Huyện Ninh Sơn có 1 người chết.

IV - CÔNG TÁC PHỤC VỤ CỦA ĐÀI KTTV

Khi bão số 6 hình thành ở xa, Đài thường xuyên theo dõi sát diễn biến và thông báo kịp thời cho các cơ quan ở địa phương, tham mưu tốt cho BCH CLCB hai tỉnh và đề nghị không nên cho thuyền bè ra khơi ngay khi phát tin bão khẩn cấp, đồng thời cảnh báo khả năng có mưa lớn tập trung, gây lũ lớn đột ngột, nhất là các khu vực có sông suối nhỏ, ngắn và dốc.

Các trạm KTTV được nhắc nhở sẵn sàng phương tiện và lực lượng để đo đạc, thông tin kịp thời về Đài và địa phương, tham gia công tác phòng, chống lũ lụt trên địa bàn của mình. Đa số các trạm và Đài được trang bị máy VTD mới và tốt nên công tác thông tin bảo đảm.

Lãnh đạo Đài và dự báo viên trực suốt ngày đêm ngay khi phát tin bão khẩn cấp và sau khi bão đổ bộ vào đất liền gây mưa, lũ và sau đó tiếp tục trực theo dõi bão số 7 tiếp theo.

Nhìn chung, từ Đài đến các trạm đã tổ chức tốt công tác theo dõi, nhận định và đo đạc phục vụ cho công tác CLCB của địa phương và trung ương, thông báo kịp thời nhận định và tình hình KTTV đã và có khả năng xảy ra cho BCH CLCB hai tỉnh chỉ đạo công tác phòng chống kịp thời nhất là khi nắm bắt được đỉnh lũ ở thượng lưu sông Cái (Tân Mỹ) thuộc tỉnh Ninh Thuận. Đài đã nhận định sát xu thế mưa và khả năng ngập lụt ở hạ lưu (thị xã Phan Rang) đã đề nghị triển khai các biện pháp phòng chống.

Tóm lại, công tác phục vụ của Đài KTTV liên tỉnh Ninh Thuận - Bình Thuận đã góp phần chủ động cho công tác triển khai phòng tránh bão lũ, hạn chế thiệt hại do cơn bão số 6 gây ra.